

Somogy Megyei Múzeum
NA-1035.
Néprajzi adattár

--	--	--	--	--

Somogy Megyei Múzeum
NA-1035.
Néprajzi adattár

Gyűjtő: KEVESE MIKLÓS

Gyűjtés ideje: 1930.

TART.: MOSDÓSI LAKODALMAS

36 lap

1 fénykép, 8 foto, 1 térkép

Földrajzi mutató: MOSDÓSI

Leírás mutató: XIX. A.

Leírás mutató:

HALASPACK RT.

MOSDOSI LAKODALMAS

Készítette: RÉVÉSZ MIKLÓS

1890. évi (XXXVIII.) Országos
Néprajzi és Nyelvtudományi Gyűjtőpályázat
Irodalmi tagozatának III. díjat nyert.

M O S D Ó S I L A K O D A L M A S

=====

B E V E Z E T É S

=====

"Mosdós: A Kapos-csatorna mellett fekvő magyar kisközség, házainak száma 172, lakosaié 1253, akik római katolikus vallásuak. Postája és távirója helyben van, vasuti állomása Baté. Korábbi viszonyai ismeretlenek. Az 1550. évi adólajstrom szerint Pethő János volt a földesura. Az 1563. évi török kincstári adólajstromban 11, az 1573-74. évi defterben 17 házzal van felvéve. Az 1660. évi pannonhalmi főapátsági dézsmavátság-jegyzék szerint Csobáncz várához tartozott 1700-1703. években a Balogh család és Jankovics István birták... 1726-ban harmada Balogh Andrásé volt. 1733-ban Jankovics István és Balogh András özvegye, 1767-ben Balogh Krisztina, Babics János és Somogyi Zsigmond, 1776-ban a gróf Niczky, a Farkas, a Somogyi, a Festetics és a Babics családok, 1835-ben a gróf Schmedegg és a Somogyi családok voltak itt birtokosok. 1856-ban gróf Niczky János Györgyné, szül. Schmedegg Mária Annának volt itt birtoka. Később báró és ^{Gervay}Döry Lajos birtoka. Jelenleg örögróf Palavicini Ede és gróf Festetics Vilmos a legnagyobb birtokosai. Örögróf Palavicini Ede szép kastélyát 1892-ben építtette. Van benne közel 4000 kötetes könyvtár, remek szarvasagancs és zergekampó gyűjtemény. A római katolikus templom 1834-ben épült, de a Palavicini-féle kastélyban is igen szép házikápolna van. A faluban a Paulai Szent Vinczéről nevezett irgalmas nővéreknek kolostoruk van, leányiskolával és óvodával egybekötve. A községhez tartozik: Sárkánytő-puszta, Gázló-puszta és Jajvölgytelep."

/Csánki Dezső: Somogy vármegye monográfiája. 113. old. 1 bekezd./

"Mosdós

Általános adatok: kisközség, hozzá tartozik: Gázló, Sárkánytő, Vigadó-szőlőhegy.

Lakosság száma: 1010 lélek. Magyar 1004, német 6, római katolikus 1002, református: 6, ágh.ev.2. Házak száma 210.

/Somogy vármegye ismertetése 1932. 59. oldal./

Az előző adatokból is látszik, hogy Mosdós egy nagy múlttal rendelkező kisközség, amely a történelem viszályos időszakaiban is jól megállta a helyét. Az idők folyamán a községnek egy sajátos és egyedi kultúrája alakult ki, melyhez nagymértékben az is hozzájárult, hogy szinte 100 %-ban római katolikus vallású magyar emberek lakták. Az egységes és fejlett kultúra kialakulását segítette az is, hogy Mosdós földesurai - főleg a Palaviciniek - nem sanyargatták annyira a parasztokat, mint általában a földesurak szokták.

A Palavicini családra a mai öregek még nagyon jól emlékeznek:

"Az öreg gróf, meg az öreg grófné nagyon jószándékú vót, vasárnaponként szoktak sétáni az uccán, és szinte keresték a társaságot. A grófné majdnem minden asszonya szóba át, a gróf meg mise előtt má 2. harangszókor mindig ott vót, hogy a misére menő parasztocka e tudjon beszélgetni. Egyszer meg állítottlag, amikor a grófné látta, hogy má sötétedik és az asszonyok még dógoznak nálik, rászót az intézőre, hogy mé nem engedi má haza őket, azoknak még otthon is van dóguk, amit el köll látniuk." (Parrag Sándorné)

"Az Antal gróf meg ki szokott gyünni hozzánk játszani, meg mi is be szoktunk menni hozzájuk játszani, asztán, amikor ebéd u tán a vedégükke teniszezni mentek, mi szoktuk nekik szönni a labdát, azok meg egy-egy pengőt szoktak érte anni, ami akkoriba egy napi bérnek felet meg. Meg amikor megunták és leütek enni, akkor minket is ippenugy megkinátak süteménynyekke, meg kekszekke." (Parrag Sándor)

Ezek tették lehetővé a különféle hagyományok, népszokások kialakulását, amelyek ma már egyre inkább kezdenek feledésbe merülni, és csak néhány - főleg vallási eredetű szokás maradt meg az emberek emlékezetében, de a falu idősebb lakói még elég jól emlékeznek ezekre, így ha őket megkérdezzük,

és az általuk mondottakat feljegyezzük, még van rá esély,
hogy ezek a szokások, h a csak papíron is, de megmaradja-
nak, ne tűnjenek el nyomtalanul.

Szülőfalum még ma is itt-ott tapasztalható népszokása közül legjelentősebbek azok, amelyek a házasságkötéshez, annak előzményeihez, az udvarláshoz, az esküvőhöz, illetve a lakodalom előkészületeihez és lebonyolításához fűződnek. Mivel ezzel kapcsolatban sok minden dologra magam is kíváncsi voltam, utána eredtem tehát annak, hogy a falu öregjeinek "megvallatásával" felderítsem, miként is mentek férjhez a mosdósi lányok, illetve, hogyan nősültek a mosdósi legények.

Az ember életének talán legfontosabb eseménye a házasság, melynek során két ismeretlen ember összekerül, s ezáltal mindkettőjük élete átalakul és újjá formálódik. A falu világában a házassági szertartások még nagyobb befolyással bírnak, mint a városban, mert egy közösség előtt az ajlanak le, mert az új házasok egész élete nagyon sok szállal kötődik a falu közösségéhez. Melyek tehát az előjelei egy készülő frigynek Mosdóson? Hogyan látja ezt a falu? Mit mond erről az öregek emlékezete?

A kaposvölgyi falvak népszokása szerint - 1945 előtt különösen - a lányok még ki sem járták a hat elemet, már adták-vették őket az öregek.

Néhány idősebb asszony emlékezete szerint előfordult, hogy már 14-15 éves korban férjhez mentek, mások viszont úgy emlékeznek hogy 17 éves kor alatt a helyi, községi vagy járási hatóságok nem adtak engedélyt a házasságkötéshez. A hagyomány szerint a 20 éves kort meghaladó lány már "öreglánynak" számított, akiket a legények a karácsonyi vagy a farsangi bálokon már nem nagyon forgattak meg. Ezért a lányok, s főleg a szülők tudatosan törekedtek arra, hogy lehetőleg 20 éves kor előtt találja meg párját a lány.

Ha akadt olyan legény a faluban, vagy a közeli községekben, akkor rövid udvarlás után eljegyezték egymást a fiatalok. Az esküvő ideig illetr is, hogy legalább egy fél év elteljen.

A legényeknek a helyi szokás nem szabott olyan szűk éveket a nősüléshez, mint a lányoknak. A legények 20 éves kor előtt alig nősültek. 1945 előtt addig, amíg a katonai idejét le nem töltötte, nem is gondolt a házasságra a legény, hacsak a családi helyzet nem vált sürgetővé. Egyébként annak a fiúnak, aki önhibájából, vagy akár önhibáján kívül nem tudta teljesíteni a katonai szolgálatot, nem is volt elég tekintélye. Persze a falusi nagygazdagok fiainak módjában állt kikerülni a katonai szolgálatot, de ott a vagyon pótolta az "erkölcsi veszteséget." Őket általában 26-28 éves kor után mondták öreglegényeknek."

A hajdani falu világában mindenki ismerte egymást, sok esetben a családok belső élete is nyitott volt a falu előtt. Ismerték mindenkinek az atyafiságát, őseit, leszármazottait. A falu öregjei az emlékezetükben megőrzött ismereteket hagyományozták a fiatalokra. Kukoricafosztáskor, szüretkor, tollfosztáskor, vagy közösségben végzett mezőgazdasági munkák során - ha csak pletyka szintjén is - de állandóan megvitatták a jelen nem lévőkéről szerzett újabb ismereteket. A falu különböző generációinak színtjén más és más tartalommal töltődtek fel ezek az ismeretek. Kezdetben iskolás szinten, később az ifjúvá, nagylánnyá serdülés szintjén, később aztán a házasemberek a családosos szintjén.

A párválasztás tehát olyasféle gondot nem okozhatott a fiataloknak, hogy nincs kellő információjuk egymásról, s a családjukról. Legfeljebb azt mérlegelték a fiatalok, s a tapasztaltabbak a családtagok, hogy mennyire "dógos" a lány, vagy a fiú, mennyire takarékos és hogy mennyi hozományra számíthatson a vőlegény, illetve mennyi a házasulandók testvéreinek száma, ugyanis a várható atyai örökséget is bekalkulálták, illetve figyelembe vették. Azonban nemcsak az anyagiak játszottak szerepet, hanem a fiatalok egymáshoz való vonzódása, érzelme is. De kár lenne tagadni azt is, amit gyakran hangoztattak az öregek, hogy "majd mögszeretitek egymást, ha összekerütek."

Hogyan történt tehát a párválasztás? Mit mondanak erről az öreg mosdósiak?

Az esetek többségében maguk a fiatalok találtak egymásra. Együtt nőttek fel, így volt mód és lehetőség bőven, hogy megismerjék egymás tulajdonságait. A karácsony másnapi, a szilveszteri, vagy a farsangi bálók táncmulatságai bőven szolgálták alkalmat az együttlétre és a beszélgetésre. Gyakran valamilyen lakodalom vagy a falusi búcsú hozta őket össze. Ha mindketten a faluban éltek, a fent jelzett alkalma-
kon kívül is gyakran találkozhattak. Boltba vagy tejcsarnokba menet a legény elkísérhette a leányt, vasárnaponként jövet-
menet a templomban találkozhattak, de ilyen alkalmak voltak a vásáros napok is. S ha aztán elérkezett annak az ideje is, /elérte az t a kort a lány vagy a legény, hgy házasodhatott/
a szülők megegyezése szerint előkészíthették a kézfogót, vagy "áldomásivást", illetve az esküvőt és a lakodalmat.

Előfordult nemegyszer, hogy a lánynak nem akaródzott férjhez menni, nem akadt a falun belül partnere, illetve az egyéni-
sége is olyan volt, hogy nemigen vették észre a legények, akkor elkommendálták, azaz a lány szülei/általában a lány tudta nélkül/ megkérték vagy megbíztak egy olyan helybeli idősebb jóbeszédű assz onyt, aki elvállalta, hogy szerez hozzáillő vőlegényt a lánynak. Ezt úgy mondták, hogy "össze-
hozták" a fiatalokat. Ez elég gyakori eset volt. A kommandáló a szomszédos községben is ismerettel bírt, mert gyakran ide-
gen faluból "szöröztek" vőlegényt, vagy éppen menyasszonyt, mert hiszen a társkeresés és társtalálás gondja éppúgy súj-
totta legényeket, mint a leányokat, ugyanis, amelyik legény már 30 éves elmúlt, az már nehezen kapott a faluban lányt. Az assz ony, aki felvállalta a kommandálást, rendszerint agyondicsérte a lányt, vagy a legényt, sokizben olyan tulaj-
donságokkal is felruházta, amelyekkel nem is rendelkezett.

Végsősoron a kommandálás lehetett zsákbamaczka is, de ha a fiatalok így összekerülve megbecsülték egymást, a kommandáló

asszony anyagi megjutalmazása nem maradt el, sőt a faluban jó híre kelt, s így más esetekben is segítségét kérték. Ha azonban a dolog balul ütött ki, a házasságból átok lett, akkor egy életre szóló harag keletkezett belőle.

A párválasztásba sokszor családi tragédiák /az édesapa, vagy az édesanya halála/ vagy történelmi események is beleszóltak. Gondolok itt elsősorban az I. és II. világháborúra. Sok leánynak veszett el a háborúban a vőlegénye, sokan maradtak pártában és csak a sebek gyógyultával választottak újra párt maguknak. A rokonságra is lehetett számítani. Általában a házasság létrejötte érdekében összefogtak az atyafiak.

A társas összejöveteleknek volt egy sajátos gyakorlata községben is, amikor az egyik háznál az utca, vagy a falu iskoláskorú és annál idősebb fiataljai összejöttek valamiféle labdajátékra. Mindig akadt egy szájharmónikás, aki a maga zenéjével aláfestette ezeket a játékokat, és ez is alkalmat adott egymás megismerésére.

Abba, hogy a fiatalok kivel ismerkedjenek, nagymértékben beleszóltak a szülők is, hisz számukra sem volt mindegy, hogy gyermeküknek a jómódú, vagy a szegény gazda fia, illetve lánya tetszik meg, s hogy később csak az egyik családtól kapnak alapot, vagy mindkettőtől. Náluk az elsődleges szempont a vagyon és a hozomány volt. Ahogy akkoriban mondani szokták: "Guba gubával, suba subával", vagyis a tehetősebb szülők gyermekei inkább gazdagabb párt választottak maguknak és a szegényebbek inkább szegényebbekel házasodtak. A pénz mellett persze azért voltak még kisebb meghatározó szempontok ezeket a szülők általában csak másodlagosan vették figyelembe. A fiú szülei a lánytól azt szokták még kívánni, hogy szorgalmas, "jódogos", erkölcsös, jó családból való és azért, ha lehet, szép is legyen, de a lényeg az volt, hogy minél több legyen a staférung, minél nagyobb legyen a hozomány. Egyesek szerint, ha a két utóbbi bőségesen megvolt, de egy

kicsit lusta volt a lány, akkor még azt is elnézték neki, de ha szegényebb volt a menyasszony a vőlegénynél, akkor bizony megkivánták tőle a jó munkát és a szorgalmat.

Bár a szépség általában csak a legutolsó szempontok között szerepelt, azért voltak olyanok is, akik megmondták a véleményüket ezzel kapcsolatban is: Hiába a sok vászon a láda fe-
nekén, ha nem áll a szép lány
a szoba közepén.

Ebben a mondásban a vászon a staférungra vonatkozott, ami általában 20-24 lepedőből, 20-24 ágyneműből, 20-24 abroszból, 20-24 törülközőből, 20-24 előruhából és türetvásznakból /gömbbe összetűrt vászon, amit később bármire fel lehetett használni/ állt. Az ágynemű kivételével ezek mind vászonból készültek.

A lány szülei a fiútól azt kívánták, hogy szorgalmas, becsületes, megbízható legyen, ne legyen részeges és szeresse a feleségét. A tudás és a szépség csak nagyon kis mértékben, vagy egyáltalán nem számított. Általában, ha a fiú vőnek ment vagyis ő ment a lányos házhoz, akkor többet kívántak tőle, jobban kellett alkalmazkodnia a lány szüleihez, mint ha otthon maradt.

Természetesen mindkét esetben nagyon fontos volt, hogy a fiú és a lány családja milyen viszonyban van egymással.

Ha mindkét család megtalálta gyermekének jövődöbéli párját, vagy netán azok maguktól egymásra találtak, az udvarlás következett. Eleinte csak misén látták egymást, később együtt sétáltak, majd a bálban is többször felkérte a legény a lányt és onnan haza is kísérhette. Szigorú szabály volt, hogy a lányoknak estharangszóra otthon kellett lenniük, mert különben megszólták őket. A kísérés azonban csak a kapuig tarthatott, ugyanis addig nem mehetett be a fiú a házba, amíg meg nem volt a lánykérés.

Később, mikor már az udvarlás komolyabb lett, együtt mentek

a templomba is, ilyenkor már mindenki tudta, hogy nemsokára lakodalom lesz.

Lánykérés előtt a lány sem mehetett be a fiúsházhoz, mert őt is megszólták volna, mint a fiút.

A fiú első alkalommal a lánykéréskor mehetett be a lányos házhoz. Ilyenkor a szülők kíséretével ment el megkérni a lányt, ahol természetesen - mivel hogy ez idő jó előre meg volt beszélve - már felkészülve várták. Mikor odaértek és leültek a vacsorához, addig nem volt szabad elkezdni enni, amíg a fiú keresztapja - a későbbi násznagy - meg nem kérte a leányt. Erre általában a lány szülei igennel válaszoltak és ezután megállapodtak a gyűrűvétel, az áldomás és a lakodalom időpontjában. /Volt olyan eset is, amikor a vőlegény már kérésre odavitte a gyűrűt./ Természetesen a lány is adott ajándékot a fiúnak, mégpedig a jegykendőt, ami általában se-lyemből készült.

Röviddel ezután került sor a háztüznézőre, amikor a lány ment el a szüleivel a fiús házhoz megnézni, hogy mi je van a vőlegénynek. A helybeliek természetesen ezt nagyon jól tudták, és a vidékiek sem voltak tájékozatlanok ezzel kapcsolatban, így legtöbbször csak a forma kedvéért szokták megtartani, de volt példa arra is - főleg helybeliek esetén - hogy elmaradt.

A következő fontos esemény a fiatalok életében az eljegyzés, vagy ahogy a mosdósiak mondták, az áldomásivás volt. Ezt a lányos háznál tartották és ide inkább a lány rokonait hívták meg, a fiútól csak a közvetlen hozzátartozókat. Legtöbbször ugyanolyan - néha több napos-ünnep volt, mint a lakodalom.

Ilyenkor ismét kaptak ajándékot a fiatalok.

A menyasszony a vőlegény szüleitől ruhát vagy ruhaanyagot kapott, amit a leendő anyós a násznép kíséretében, zeneszóval vitt végig a falun. A menyasszony az esküvői inget vette a vőlegénynek és a vőlegény szüleinei is adott valamit.

Rendszerint ezeket az ajándékokat is a szülők fizették.

A jegyes állapot 3-4, esetleg 5 hónapig tartott, de volt rá eset, hogy egy évig is elhúzódott. "Ilyenkor szépen viselkedtek, mer ha má mások előtt csókulóztak, mögszótták őket."

Ezután következett az esküvő és a lakodalom.

Az előkészületeket már hetekkel előtte megkezdték. A pap az esküvő előtt három vasárnap kihirdette őket a templomban, hogy ha valaki tud valamilyen okot, ami a házasság megkötését gátolja /például a közeli rokonság/, akkor jelentkezzen a plébánián. Ez általában csak formális jellegű volt, mert például, ha második unokatestvérek voltak, akkor már senki nem szólt miatta. A legfontosabb teendőket is /sütés, főzés/ a lakodalom előtt már három nappal elkezdték. Mivel a lakodalmat Mosdóson keddi napokon tartották, ezek az előkészületek már előtte szombat, valamint vasárnap megkezdődtek. Erre a napra esett az az alkalom is, amely tulajdonképpen a menyasszony lánybúcsúját helyettesítette, a cimerfűzés. /A vőlegény természetesen tartott külön legénybúcsút/. Ilyenkor összejöttek a lányok és elkészítették a násznagyi cimert. "Pici kockára vágott színes ruhadarabokat meg pattogatott kukoricát fűztek egy madzagra, és azt kötötték föl a botra. A tetején meg kuruspánybu vót egy csokor."

A lakodalom előtti lázas előkészületekben mindenki részt vett. A böllér a disznót a lakodalom előtt már három nappal levágta, és a rokonságból meghívott gazdasszonyok is már két nappal előbb megérkeztek segíteni. A férfiak feladata főleg a padok "összetáokása" volt, ugyanis a lakodalmat általában a háznál szokták tartani és így a szétnyitott és összetolt asztalok mellé nem lett volna elég szék.

A vőfélyek feladata ez alatt a három nap alatt az volt, hogy nótaszóval járják a falu t, az előre megadott h elyekre bemenjenek és meghívják a rokonságot a lakodalomba. Ilyenkor mondták a hívogatót:

Alázatos szívvvel léptem e hajlékba,
 Az ég áldása szálljon a benne lakókra.
 A házigazdától engedelmet kérek,
 Hogy e tisztos házba belépni merészök.
 Jövetelünk okát elmondom most bőven,
 Egy szép ünnepély van nálunk készülöben,
 Amelyre általam hivatja
 A vőlegény és az ő tisztességes apja.
-n Mosdóson tartja az isten házában
 esküvőjét,
 Saját házánál a mőnyegzőjét.
 Jöjjenek el közénk ez en délutánra,
 S mulassanak velünk az éjszakába!
 Dicsértessék!

Ezt a mondókát első este az első vőfély, második este a másodikvőfély mondta, bár mindketten mentek minden házhoz, a lakodalom előtti este pedig általában a vőlegény is csatlakozott hozzájuk és ilyenkor ő szokta mondani ugyanezt a szöveget. Leginkább a vőlegény rokonait hívták meg, a menyasszonytól csak keveset, mert azok már az áldomásiváson ott voltak.

A várva várt nap a polgári esküvővel kezdődött, amelyet délelőtt tartottak a jegyzőségen. Ide a vőlegényen és a menyasszonyon kívül csak a két násznagy szokott elmenni tanulni. Általában minden ceremónia nélkül, csendesesen zajlott le. Ezután következett - délután - a már sokkal parádésabb egyházi esküvő. Ez általában a vőfély kikérőjével /búcsúztatójával / kezdődött, amikor kikérte a vőlegényt az apai házból és közben a vőlegény elbúcsúzott szüleitől, testvéreitől és nagyszüleitől.

Vőlegény kikérő

Szép vendégkoszorú e nászünnep és pompa,
Jóságos vagy isten kegyes ajándéka.
Nekünk e szép napot megérni engedte,
Áldassék érette az ő dicső neve.

Mert eljött az úgy várt, száz szor áldott óra,
Amelyben elindul ez ifjú pár útja.
Vőlegényünk szava reszket az örömtől,
Szólok hát helyette őszinte szivemből.

Mielőtt az isten házába indulok,
Szivem hálájából köszönetet mondok,
Azoknak, kik engem igazán szerettek,
Gondomat viselték s eddig felneveltek.

Drága édesapám!
Gondtalan gyermekkor a legényéltem után
Eljött az én úgy várt napom, s boldog órám,
Hogy menyasszonyommal oltár elé lépjek,
S vele örök frigyben új életet kezdjek.

Utolra, mint legény kilépek e házból,
Kö szönetet mondok sz ivem hálájából.
Hogy értünk dolgoztál, hogy értünk sz envedtél,
Hogy jusson asz talunkra nagyobb darab kenyér.

A te jóságodat hogyan háláljam meg,
Ha megbántottalak szivből bocsássad meg.
Atyai áldással áldd meg lépésemet,
Hogy bocsájtod utjára vőlegény gyermeked.

Drága édesanyám!

Köszönöm tenéked, hogy nagyon szeretted,
Életemet adtad, ápoltál, neveltél.
A rossztól intetted, jóra tanítottál,
Most már kettőnknek légy gondos édesanyánk.

Mielőtt az isten házában indulok,
Hálás szeretettel kebledre borulok.
Mint legény gyermeked utolra öllelek,
Gondért, fáradságért isten fizessen meg.

Drága testvéreim, kikkel szeretetben,
Mint jó testvérek, élünk e nehéz életben.
Maradjunk tovább is szerető testvérek,
Hogy így rajtunk legyen áldása az égnek.

Drága nagymamám az égnek jósága
Megengedte, hogy e szép napomat lássa.
Örüljön hát velünk a mi örömünknek,
Hogy minket az isten egymásnak teremtett.

Szép legénységemnek ékes bokrétája,
Elhervad e napon, ma nyílt utoljára,
Drága barátaim tőletek elválok,
Kikkel eltöltöttem annyi boldog napot.

Most menjünk menyasszonyom boldog hajlékába,
Onnan esküvőre az isten házába.
Hogy beteljesedjen szívünk kívánsága,
Szálljon reánk bőven az isten áldása.
Dicsértessék!

Vőlegény kikérő

Szeretett násznép az urnak nevében,
Keljünk utra innét vigságban, örömben.
Kedves vőlegényünk sz ivszorongva várja,
Hogy kebelén legyen szerelmes mátkája.

Ifjú vőlegényünk mielőtt indulnál,
Akiket szerettél, azoktól búcsúzzál!
Tudom vérzik sz ived, hogyha arra gondolsz,
Valaki hiányzik, akit ide sorolsz .

Még a bölcsődal fületekbe zsongott,
De édesapátok titeket itthagytott.
De óvta életed minden bajtól, véstől,
S most áldását küldi rád a magas égből.

Mondj istenhozzádot jó édesanyáédnak,
Ki téged könnyekkel bocsájt el utadnak.
Ne feledd el soha anyai jóságát,
Mennyi szeretettel viselt gondot reád.

Köszönd meg most ifjú nevelőapádnak,
Hogy örömmel vallott mindig jó fiának.
Kösz önd meg az ő sok gondoskodását,
Kérd nagy lépésedre atyai áldását.

Ülwd át hálával édes nagynénédet,
Ki mint édesanyád óvta életedet.
Veled együtt érzett örömben és bajban,
Most osztozzál vele nagy boldogságodban.

Mondjatok rá áldást most ti is testvérek,
Kívánjatok sikert ez új lépéséhez,
Hogy beteljesedjen minden kívánsága,
S szálljon reá bőven az Urnak áldása.

Most már indulhatunk a menyasszony hajlákába,
Onnan meg az isten szent házába.
Kérjünk rájuk áldást, békességet csendet,
Élet száz bajában sok-sok szent örömet!
Dicsértessék!

Vőlegény kikérő

Szép udvarunk csöndjét vig öröm s boldogság
Törte meg e szép nap, mert a jó rokonság
Vendégkoszorúja fon körül ma engem,
Hogy az Ur Istennek házába kísérjen.

Mielőtt azonban boldogan indulnék,
Szívem hálájából forrón megköszönném,
Jóságát azoknak, kik engem szerettek,
Gondomat viselték, s engem felneveltek.

Drága édesapám!
Utolra mint legény kilépek házadból,
Köszönetet mondok gyermek hálából,
Azért, amit értünk tettél és dolgoztál,
Hogy mindig gondos és jó apánk maradtál.

Erőd nem kimélve hosszú éveken át,
Magadra te mindig sok gondot vállaltál.
Nyári napsütésben és viharos telekben,
Hogy az én életem boldogabb lehessen.

Mindezekért jó apámezen a szép napon,
 Bü szke legény fejem vállaidra hajtom,
 S könnybelábadt szemmel csókolom két kezéd,
 Mellyel felneveltél Apám, Isten veled!

Drága édesanyám, könnyed ne hullajtsad,
 De ha hull is, az csak örömtől fakadhat.
 Hisz amire titkon, te mindig úgy vágytál,
 Látod e s zép napon egyszer valóra vált.

Megköszönöm néked, hogy nagyon sz erettél,
 Életemet adtad, ápoltál, s neveltél.
 S amig a bölcsőtől felneveltél engem,
 Anyaszived hánszor dobogta: gyermekem.

Hogy leked vigyázva kísérte lépteim,
 Mikor tőled távol teltek el napjaim,
 S ha leszállt az estre, hogy aggódtál értem,
 Hogy visszatérjek hozzád mindig becsületben.

Szeress továbbra is minket az életben,
 Légy jó hozzánk mindig bajban és örömben.
 Jóságodért az Úr áldjon meg tégedet,
 Könnyezve ölellek, Anyám Isten veled.

Drága két nővérem és két jó sógorom,
 Olyan szeretettel, mint e szép napomon,
 S jó szívvvel álljatok mindig énmellettem,
 Szerencse vagy balsors kísérje életem.

Jó legény társaim hát Isten véletek,
 Mily sok boldog órát töltöttem köz tetek.
 Ejtsünk titkon most egy fájó búcsúkönyvet,
 S el ne hagyjuk egymást, bármit hoz az élet.

Összes rokonaim, s zerető jó násznép,
 Akik ünneplitek szívünk nagy ünnepét,
 Kisérjete el majd az Isten házához,
 Ki erőt ad nekünk éltünk sok bajához.

Sok jó kívánságotok válljon mind valóra,
 Legyen boldog nekünk minden perc és óra,
 S fűzze össze egyé a sirig szívünket,
 Az kire esküszünk: az örök szeretet.
 Dicsértessék!

Ezt követően a násznép- a vőlegénnyel együtt - a
 lányos ház hoz ment, ahol a vőlegény vőfélye elmond-
 ta a menyasszony kikérőjét és közben a menyasszony
 is elbúcsúzott családtagjaitól.

Menyasszony kikérő

Dicsértessék s zóval köszöntöm e ház at,
 És kik itt jelen vannak , búcsúszómra várnak.
 Eljött a nagy napja ennek a családnak,
 Mert esküvője lesz ma egy s zerelmes párnak.
 Kinyilott e házban egy szép fehér rózsa,
 De a sok szép virág most mind lehull róla.
 Ez a fehér rózsa csak egy szívnek nyilott,
 Akit már régóta a szive mélyén hordott.
 Rácsókolta lelkét a legszebb rózsára,
 A kinyilott rózsa legszebb bimbójára.

A menyasszony nevében üdvözlök mindenkit,
 Ő most szólni nem bír, hullanak könnyei.
 Hullanak könnyei, megállnak szavai,
 Helyette én fogom mondani búcsúzó szavait.
 Először is hozzád fohászkodik lelkem,
 Édes jó Istenem, te vezérelj engem.

. / .

Zeng búcsúzó szavam, hullanak könnyeim
 Tőletek búcsúzó drága jó szüleim.
 Kedves édesapám!
 Mielőtt atyai házadból kilépek,
 Fájó szívvel tőled bocsánatot kérek.
 Ha megbántottalak életem folyásán,
 Ó, kérlek, felejtsd el drága édesapám!
 Te voltál jó apám az én fölnevelőm,
 Mint madár fiának jó kenyérkereső.
 Ezért megköszönöm hálás szívvel apám,
 Hogy esküvőm napjáig gondot viseltél rám.
 Drága édesanyám!
 Szivem majd meghasad,
 Tenéked mondanám legszebb búcsúszómat.
 Gondosan ölelted kis pólyám vánkösát,
 Eltöltöttél mellettem sok számos éjszakát.
 Tudom, hogy szerettél, féltően neveltél,
 Áldjon meg az Isten minden jó tetteredért!
 Megköszönöm szépen anyagi jóságod,
 Vele járó sok-sok nehéz fáradságod.
 Kedves édesanyám engedjék szárnyamra,
 Áldásod kísérfjen e nehéz utamra.
 Most fordul el sorsom örömfre vagy búra,
 Isten áldjon benneteket, csak ezt mondom újra.
 Drága nagyszüleim!
 Hozzájuk fordulok,
 Elszorul a szivem, ha rájuk gondolok.
 De soksz or örültem mindekettőjük szavának,
 Mint kertben nyiló szép, piros rózsának.
 Vigyáztak énreám, féltően neveltek,
 Sok-sok boldog órát az ölfükben töltöttem.
 Ha leh ajtják fejüket ágyuk vánkösára,
 A jóságos Isten v igyázzon majd rájuk.
 És ha elközeleg életüknek vége,
 Az aranyos angyalok vigyék fel a mennybe..

Ültesse melléjük az égnek ura,
Ezt kívánja szivből a menyasszony unoka.
Kedves lánypajtásaim! Most hozzátok fordulok,
Én már közületek más utra indulok.
Kérjétek érettem az égnek urát,
Hogy legyen szép és boldog ez a szent házasság.
Hogy tovább maradjak azon már túl vagyok,
El kell mennem , mert a másé vagyok.
Dicsértessék!

Menyasszony kikérő

Januári hideg télnek kinyilt hófehér virága,
Kis menyasszony érkezett életednek legszebb órája.
Oltár elé térdepelsz ma, hogy örökre szent esküt te-
gyél,
Oltár elé, melyet annyi szeretettel diszitgettél.
Vidd hát most is az ur elé, de most a lékeknek
virágát, örök hűség, megbecsülés s a szeretnek rózsa-
csokrát,
De csak úgy lesz élteteken a jó Istennek bő áldása,
Ha e szép erénycsokornak soha nem lesz hervadása.
Menjünk el hát az Úr elé és hő imában kérjétek,
Üdvöthozó áldásával kösse össze frigyetek.
Mielőtt elvezetnélek, mint a ház szép virágszálát,
Elmondom előbb helyetted fájó szived búcsúzását.
Én drága jó édesapám, ezen a szép napomon,
Gondtól terhes homlokodat hálából megcsókolom.
Hogy érettünk dolgozták, hogy érettünk szenvedtél,
Fájó testtel, beteg lábbal, értünk mennyit küzdöttél.
Édesapám Isten veled.
Jutalmul az ég áldjon meg.

Most hozzád szólok édesanyám, kit szívem úgy szeretett,
 Kinek a földi életben a legtöbbet köszönhetek.
 Miként egy szép virágszálat úgy ápoltál és neveltél,
 Szorgos kezéd munkájával értem mennyit küzdöttél.
 A reám váró asszonysorsban állj mellettem mindenemben,
 Féltő szived nagy jóságát jutalmazza a jó Isten.
 Rokonaim, barátnőim kit körülfon most koszorútok,
 Elkisérve a templomba, értem imádságot mondjatok,
 Hogy tartson meg a jó Isten friss erőben, egészségben.
 Őrizzen meg minden bajtól e küzdelmes, nehéz életben.
 Most már indulok az utamon, mit Isten nékem kijelölt,
 Kevés rózsa és sok öröm közt mégis boldogsággal betölt.
 Jó s züleim s hű rokonok elbúcsúzom tőletek,
 Hiv az oltár, vár Krisztusom, Isten velem, s veletek!
 Dicséértessék!

 Menyasszony kikérő

Tisztelt vendégsereg!

Mindnyájuktól kérek egy kis engedelmet,
 Amig menyasszonyunk teszi búcsúzását,
 Kedves szüleitől most elválását.
 Legyenek hát addig türelemmel,
 Mig végzek helyette verseimmal!

Leányéletemnek elértem folyását,
 Akarom követni szívem búcsúzását.
 De mivel a sirás elvette erőmet,
 Nem tudok szólani nyelvemmel már többet.

Mindenki ismeri te gyászos éltedet,
 Nem is vár búcsúzást virágszál tetőled.
 Azért vettem kezembe a te jobb kezedet,
 Azért álltam melléd, hogy szóljak helyetted.

Ezer dicsőség az egek urának,
Ki lakozik vala a magas menyországba,
Ki semmiből hozta e világra,
S fölnevelte lányát a szent házasságra.
Ezt az Úr Isten akkor rendelte,
Mikor a világot teremtette,
Számptalan szüzekkel benépesítette,
Ádámnak egyik oldala csontját kivette,
Melyből mellé Éva asszonyt készítette,
Maga volt a vőfély az egek királya,
Amint írja Mózesnek szent históriája.

A magasságbelinek jaj mire volt kedve,
Az egész világ be van vele telve.
Mert mindenkinek van párja rendelve,
Amiért dicsértessék az Úr Jézus neve.

Óh keserves bánat, de megemésztettél,
Istenem engemet mire teremtettél.
Kedves Édesanyám mire neveltél,
Szárnyad árnyékából de kieresztettél.

Mert az isten után te voltál nevelőm,
Mint madár fiának élelem keresőm,
Kedves édesanyám, igaz gondviselőm,
Áldjon meg érte a mennyi teremtő.

Szomorúan nézek föld az égre,
Könnyeim mint zápor, hullanak a földre.
Édes jó Istenem adj erőt szívemnek,
Had tudjak szólani szomorú szülőmnek.

Szülő édesanyám, akinek méhéből
E világra jöttem tiszta szerelméből.
Gyengén nevelt anyai szivéből,
Nem voltam kizárva soha kegyelméből.

Kedves édesanyám, elvisznek mellőled,
Mily nagy keserűség választ meg tetőled.
Mert ki tudja milyen lesz az új szállásom,
Ismeretlen szárnyak között megnyugvásom.
Édesanya nélkül maradásom.

Mert nincs jobb a világon, mint az édesanya,
Aki magzatjának édes szavát adja,
Sok éjjeli álmát érte megszakítja,
A legjobb izű falatját is magzatjának adja.

Kedves testvéreim, kik vagytok egyszülött véreim,
Egy ág bimbójának kinyílt virágai,
Egy fa gyümölcsének s zeretett tagjai.

Az Úr Isten az ő áldását árassza rátok,
Soha el ne hagyjon,
Végül az egekbe magához fogadjon,
És az örök életbe nektek is részt adjon.

Kedves leány barátaim,
Hogyha rátok nézek, felétek fordulok,
Szinte megindulok, de én a szivemből már nagyon búsolok,
Mert a seregtektől más útra indulok.

Lányok, lányok, ti somogyi magzatok,
Még a bazsarózsánál is szebb hajadonok.
Az Isten az ő áldását árassza rátok,
Soha el ne hagyjon,
Végül az egekbe magához fogadjon,
És az örök életbe nektek is részt adjon.

Isten veled, te nemes, szép hajlék,
Utadat ne állja soha az ellenség,
Igazság, szabadság, bölcsesség, békesség,
Viseljen rád gondot az élő istenség.

Most pedig mindenkinek jó napot kívánok,
Hogy tovább maradjak, azon már túl vagyok,
El kell mennem, mert a másé vagyok.
Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Menyasszony kikérő

A mai szent napon örvend, vigad szívünk,
Mert egy virágszálért boldogan eljöttünk.
Eljöttünk érette vidám zeneszóval,
Szívünkéből fakadó örömujjongással.

De szünjék most a zene, kürt és a trombita,
A legszebb ének szóljon, búcsúzás szent szava.
Mielőtt elvinnénk a ház virágszálát,
Elmondom helyette fájó búcsúzását.

Drága édesapám, megtört homlokodat,
Amelyre a sok gond szántott barázdákat,
Hálás szívvel sokszor forrón megcsókolom,
Gondért, fáradságért a jó Isten megáldjon.

Drága édesanyám, tőled is búcsúzom,
Megremeg a hangom, könny csorog orcámon,
Mert le kell szakadnom anyai szivedről,
Mint a róz sabimbó rózsanyatőről.

Mielőtt indulnék a szent esküvőre,
Letérdelek drága jó anyám elébe,
Áldd meg édesanyám búcsúzó lányodat,
Mielőtt elhagynám csendes otthonunkat.

Nem fel ejtelek el kisöcsém tégedet,
Bármerre is vigyen a sors majd el engemet.
Mindig szeretettel gondolok vissza rád,
Szeress te is engem, mint eddig Józsikám.

Drága két nagymamám imádkozzon értem,
Új életemben ég áldás kísérjen.
Kedves rokonaim, szerető szomszédok,
Emléktek kísérjen, ha útnak indulok.

Kedves keresztapám, drága keresztanyám,
Keresztkúthoz vittél életem hajnalán,
Vezess el most engem a Szűz Anya oltárához.
Aki búban, bajban erőt és vigaszt hoz.

Kedves barátnőim, ti ékes virágok,
Szép koszorútoktól ime most elválok.
Akáclombos kicsi falum néked is búcsút mondok,
Hol tanultam imádkozni s ahol bölcsőm ringott.

Szeretett jó násznép az Úrnak nevében,
Kísérjete el most vigságban, örömben,
Kérjete ránk áldást, békességet, csendet,
Igaz egyetértést, sok-sok szent örömet.

Dicsértessék!

Menyasszony kikérő

Nem jelez a naptár pirosbetűs napot,
Fény borítja ma be mégis a templomot,
Virágpompában áll a szép fehér oltár,
Melyet díszítgettél és ma esküre vár.

Május virágai lábad elé hullnak,
S puha szirmaik ott szőnyegként lapulnak,
És te hófehérben, mint egy fehér rózsza,
Legszebb virágként hullsz esküd zsámolyára.

De mégis bánat ül szomorú arcodon,
Tudom, hogy búcsúzni, az mindig fájdalom,
Elsirni sem tudnád, amit érez lelked,
Engedd, hogy elmondjam szivemből helyetted.

Lefátyolozott és könnybe lábadt szemem,
Először tehozzád emelem Istenem.
Ki megvédtél engem a fehér oltárig,
Engedd, hogy hűséges lehessenek a sirig.

S most tőled búcsúzom drága édesapám,
Ki sok fáradsággal viseltél gondot rám,
Hálásan csókolom drága homlokodat,
Melyre munka, sok gond szántott barázdákat.

Szeress továbbra is minket az életben,
S légy jó hozzánk mindig bajban és örömben.
Jóságodért az ég áldjon meg gazdagon,
E nehéz életben s majd a másvilágon.

Tőled hogy búcsúzzam drága édesanyám,
Ki életmet adtad, neveltél, s dajkáltál.
S mikor beteg voltam kis ágyamon ültél,
virrasztva felettem és velem szenvedtél.

Azótais, tudom tenger sok áldozat
Könny, s munka szőtte át a te napjaidat,
S együtt örültünk mi, ha boldogok voltunk,
Ha bánat ért minket tudod együtt sirtunk.

Most mégis elválunk drága édesanyám,
Szivedre borulok, s könny borítja orcám.
Zokogva köszönök meg most mindent néked,
Amit értem tettél: Anyám, Isten véled!

Drága Feri bátyám, kivel szeretetben
Éltünk, mint jó testvér családi fész ekben.
Maradjunk tovább is szerető testvérek,
Ha el is válaesztott bennünket az élet.

Búcsú szavamra hullanak könnyeim,
Maguktól búcsúzom jó, öreg szüleim.
Sokszor átölelték kispólyám vánkosát,
Szerettek engem, mint jó édes unokát.

Sok álmatlan éjjel örködtek felettem,
Sok-sok boldog órát ölükbem töltöttem.
Megköszönöm szépen mindkettő jóságát,
Adja a jó Isten reájuk áldását.

Nyiljatok szép rózsák, nyiljatok virágok,
Búcsút intek néktek jó leánypajtások.
Én most már elmegyek, nem leszek köztetek,
Az égi anyának koszorút kössetek.

Búcsúzom maguktól rokonok, szomszédok,
Én most egy új élet útjára indulok,
Búcsúzó szívemnek nincsen egyéb vágya,
Kisérjenek engem a jó Isten házába.

Térdre ereszkedve kérjük a Szűz Anyát,
Legyen sz ép és boldog ez a szent házasság.
Nincs s zámomra vissza semmi, mint a jövő,
Ó, jöjj el te régvárt szép, boldog jövendő!
Dicsértessék!

Menyasszony kikérő

Lassan lehull a lomb s elhervad a virág,
És ködfátyolt ölt majd magára a világ.
Mégis egy virágra tekinthet a szemünk,
Kinek s zépségével megtelik a lelkünk.

Reád kis menyasszony, hófehér rózsaszál,
Ki jó anyád szivén nőttél és nyilottál ,
Honnan leszakitnak téged e s zép napon,
Hogy egy szerető sziv szivébe zárhasson.

Most mégis bánat ül szomorú arcodon,
Tudom, h ogy az otthont elhagyni fájdalom.
Drága jó szüleid, testvért, rokont, házat,
Ahol bölcsőd ringott s nevelt édesanyád.

De a kismadárnak is, h a kinő a szárnya,
És ha csalogatja énekszóval párja,
Otthagyja ő is a családi fészket,
Engem is az élet ilyen útra készítet.

Rózsabimbó voltam lilium mezőkben,
Illatos nefelejcs szüleim szivében.
De most leányságom ékes koszorúja,
Hervad, hulladozik örökös búra.

Majd meghasad szivem a nehéz fájdalomtól,
Midőn el kell válnom szép szülő falumtól,
Mielőtt azonban elhagynám otthonom,
Akiket szerettem, azoktól búcsúzó.

Drága édesapám, áldott két kezedet,
Mellyel felneveltél sok gonddal engemet,
Forrón átölelve hálával csókolom,
Gondért , fáradságért jó Isten megáldjon.

Isten veled édes drága szülőanyám,
Te voltál ideáig gondviselő dajkám.
Jóra tanítottál, a rossztól intettél,
Most pedig engemet sszárnyamra eresszél.

Azért édesanyám, mielőtt indulok,
Könnyező s zemekkel kebledre borulok.
Mint leány gyermeked utolra ölellek,
Gondért, fáradságért Isten fizessen meg.

Jó testvér bátyám te el ne felejtse,
Hogy téged mily tiszta szivből szerettelek.
Szeress te is engem bajban és örömben,
El ne hagyjuk egymást e nehéz életben.

Drága jó nagymamám ki örömöd voltam,
Osztozzál most te is e nagy boldogságban.
Nagyapám! Néked is legyen e nap öröm,
S ne fájjon ma néked ott lenn a sirgöröngy.

Kedves barátnőim, ti ékes virágok,
Kik könnyes szemekkel körülöttem álltok,
Szép koszorútoktól ime most kiválok,
Jó Istentől néktek minden jót kívánok.

Kedves rokonaink, barátnőink s jó násznép,
Akkor ünneplitek szivünk nagy ünnepét,
Sok jó kívánságtok kísérvén a sirig,
D előbb esküvőm ékes oltáráig.
Dicsértessék!

Ennek befejeztével a templomba inultak. Templomba menet
általában a zenészek ezt a nótát húzták:

Ez a kislány akkor szép,
Mikor koszorú van a fején,

Elmegy az Isten házába,
 Rágondol a lányok sorára,
 Csatos imakönyv van a kezében,
 Régi szeretője jár az eszében,
 Páros csillag az égen,
 Ragyog a fekete szemébe.

A menyasszony azonban nem a vőlegénnyel ment, hanem a vőfély vezette a templomhoz.

A templomi esküvő már nagyobb ceremóniával zajlott. Mikor odaértek, a násznagyok bementek a plébániára, kifizették a papot, az kijött és kezdődött az esküvő. "Itt má vót főhajtás misére, orgonára a pap tartott egy kis beszédöt, majd össze-atta őket." Itt is a násznagyok álltak mellettük, de itt má mind a négy."

Ezen az esküvőn már az e gész násznép ott volt. Többek között a nyoszolyóasszony is, aki a rozmaringos almát és egy koszorút vitt magával. A rozmaringos almát, amikor beért, letette az asztalra, az ott is maradt és a papé lett. A koszorúnak csak később volt szerepe, de már ide is magával hozta.

Ezután, h azafelé menet már az újdonsült férj vezette a felelőségét. Közben a zenészek ezt a nótát szokták húzni:

Udvarom, udvarom, kerekas udvarom,
 De sokszor elsöpört az én gyenge karom.
 Söpörtem eleget, söpörje hát más is,
 Szerettelek babám, szeressen hát más is.

Mikor hazaértek, akkor jutott szerephez a fent említett koszorú. A nyoszolyóasszony feldobta a háztetőre, és ha fennmaradt, akkor azt mondták, h egy megmarad a menyecske, ha lecsúszott, akkor az t, hogy nem. Természetesen a nyoszolyóasszony általában - h acsak nem akart rosszat - úgy próbálta dobni, olyan h elyre, hogy az fentmaradjon. Hazaérkezéskor más babonás szokások is voltak. A fiatal menyecskének egy

pohár vizet kellett rugdalnia, és ahányadszorra felborult, annyi év múlva lett gyerekük. Ilyenkor volt szokás, hogy a menyasszony keresztapjai- akiknek eddig több szerepük volt - hosszas alkudozások után eladták a násznagyi címet, s ezzel a "főszereplő" is a vőlegény násznagyjainak.

Ezután kezdőhetett a vacsora. Természetesen ez sem volt hiján a különböző mókás és babonás szokásoknak.

Már rögtön a vacsorához üléskor is volt ilyen. Mielőtt a menyasszonyt bevitték, bevitték előtte két másik asszonyt letakarva és megkérdezték:

"Ez-e az a tisztességös jámbor sz emély,
Kier annyit áztunk-fáztunk.
Sok sárt, vizet meggázútunk,
Mind X Y ház astársa?"

Első két alkalommal erre nem volt a válasz, harmadsz orra pedig igennel feleltek.

Ezután következett a vacsora, melynek minden egyes fogása előtt mókás hangvételű, verses mondókákat mondott a vőfély.

Ételköszöntők

Vacsora előtt:

- 1.) Dicsőséggel legyen tele ez a hajlék,
Legyünk csendességbe, hogy beszédem hallják!
Hölgyeim, uraim az a sztal megvayon terítve,
Kés, kanál, villa el vayon készítve.
Én magam sietek lovam hátára,
Levesért vágatva a füstös konyhába.
- . / .

Jönnék az ételek már mindjárt sorjába,
Hogy a vendégsereg ne várjon hiába.

2.) Ünnepe ez az este, ragyogó szép ünnep,
Melyen minden lélek örömmel telhet meg,
Ámde a testet se hagyjuk egymagára,
Gondolok én ezzel a jó vacsorára.
Amelyért megtettek mindent a szakácsok,
Nem árulhatom el bár a konyha-titkot.
Csak annyit, hogy olyan minden receptúra,
Hogy ma este nem kell, s nem lesz fogyókúra.
Igy hát kedves násznép, s zerető rokonok,
Mindnyájatoknak jó étvágyat kívánok!

Leves előtt:

Ime itt e tál, lám idehoztam,
Hogy el ne ejtsem sokat imádkoztam.
Forró ez a leves, éget mint a tűz,
Ki itt mögöttem áll, már egy sem szüz.
Gőzölgő tyúkleves vagyon a tálakban,
Kivánok hozzá nagyon jó étvágyat!

Pörkölt előtt:

Ünneplő közönség elő a kezeket,
Különben nem ehetjük meg eme ételeket.
Ki-ki a bicskáját jól megfenje,
Mert elmegy az evéstől a kedve.
Fiatal marha volt, alig harminc éves,
Kinek husára vágyik a sok éhes.
Addig legelészett, ette az abrakot,
Mig végül a fűbe harapott.
Mészáros taglója vetett neki véget,
De nem búsuljunk biz evégett.

Egészséges ember jóízűt ehet,
Kinek nem kell a hús, egyen sok kenyeret!

Sültek előtt:

Most, hogy ettünk a fiatal marhából,
Mást hoztam ki kérem a konyhából.
Az előbbi nem volt bölcs, de barom,
Baromfit hozok most, s ez l esz az asztalon.
Kakas is , jérce is l esz a tálban,
Ily békében őket még sohasem láttam.
Magam fogtam a sok apró jószágot,
Ily csirkefogót még senki sem látott.
Magam forráz tam, mgam kopasztottam,
Hiába nevetnek ott a sarokban.
Magam sütöttem valamennyit,
Most önökön a sor megenni mindannyit.
Asztalra tesszük a sok tálat,
Egyenek belőle nagyon jó étvággal!

Káposzta előtt:

Itt a jó káposzta, friss disznóhússal,
Meg is van rakva, mint a szekér gúzzsal.

Rétes előtt:

Itt a finom rétes, kibéleelve mákkal,
Láttam a konyhában három üres z sákkal.
De van még túrós, darás, káposztás,
Hölgyeim, uraim : szabad a választás.

Torta előtt:

Itt a finom torta, rajta a sok írás /1922-ben jelent
Eszteendő ilyenkor hallják gyereksírás, meg Mosdóson/

Ezután Adjon az Uristen olyan kis magzatot,
 Ki két kézzel veri ki az ablakot.
 Ja, és még valami: A gólyára ne várjatok,
 Mindent magatok csináljatok!

Vacsora közben a zenészek és a vőfély járták az asztalok között és mindenkinek elhuzatták a nótáját. Ezért az emberek ittak a koszorúspohárból és pénzt tettek a tányérjába, ami természetesen a zenészeké lett. Ilyenkor néhányan köszöntőket is mondtak. Pl.:

Hallgat hallgattassék,
 Jézus neve dicsértessék,
 Násznagy uraim, én is egyet szólanék,
 Ha szavammal nem vétenék.

A mi menyasszonyunknak eképpen szólanék:
 Adjon Isten boldogságot,
 Esztendőre komaságot!
 Kezemben a szőlő leve,
 Dicsértessék Jézus neve.

Amíg a vacsora tartott, addig a vőfély, ha ügyes volt, ellopta a menyasszony cipőjét, amit a násznagynak kellett visszavenni.

Vacsora után a vőfély zeneszóval kikérte a 2 koszorúslányt. Ilyenkor meggyújtott egy gyertyát, az ujjai közé fogta, és közben ezt mondta /énekelte/:

Muzsika szól hangosan,
 Lábamra komótosan,
 Kéröm násznagy urakat,
 El ne állják utamat,
 Engedjék ki karomra
 A mi silányainkat!

Ezután a nyoszolyóasszonyt kérte ki. Meggyújtotta a második gyertyát, és u gyenezte a szöveget mondta el, a kellő változtatással. Végül harmadszor a menyasszonyt kérte ki. Ekkor meggyújtotta a harmadik gyertyát is, és a következő szöveget mondta:

Muzsika szól , zöngedez,
GYönge nádszál löngedez.
A mi menyasszonyunk is
Párja mellett örvendez.
Kérem násznagy urakat,
El ne állják utamat,
Engedjék ki karomra
A mi menyasszonyunkat.

A mondókák után, mikor azok kijöttek, mindegyikkel táncolt egy kicsit, s közben a gyertyákat a kezében tartotta. Miután a menyasszonnyal is táncolt, a vőlegény fogott egy fehér lepedőt, azzal betakarta a feleségét és kiszaladt vele.

Ezután a menyasszony már csak menyecsketáncokor jött vissza, addit az asztalokat sem lehetett lebontani. Mielőtt a gazdasszonyok lebontották az asztalokat, az egyik felöltözött púpos asszonynak és két lábast összeverve járt az asztalok között. Ezekbe a lábasokba a násznépnek pénzt kellett tenni, amit a gazdasszonyok később, éjjél után, mikor már nem volt dolguk, a zenészeknek adtak, s azok ezért nekik zenéltek.

Az asztalbontás után tánc következett, majd éjjéltájban a vőfély bevezette az újmenyecskeét, aki addigra felöltözött mosdósi népviseletű menyecskeruhába, ami egy szép piros bársony, vagy selyem, apró rakásokkal diszitett bő szokányából, az alatta lévő öt alsószoknyából /péntőből/ , egy fodros vagy csipkés "buggyosujjú " ingből, egy fekete selyem - a hátsó sarkán himzett főkötőkendőből és egy lakkcipőből állt.

Miután bevezette a vőfély a menyasszonyt elmondott egy beköszöntőt, azután pedig elkezdett vele táncolni.

Ime itt áll mellettem az ékes menyasszony,
 Hogy menyecske fejjel először táncoljon.
 Mindenki táncoljon hát vele egy kurtát,
 De vigyázzanak, le ne tiporják a cipője sarkát.
 Mert nagyon-nagyon drágáért varrták.
 A vőlegény kezében van egy üres tányér,
 Én kezdem a táncot, a többi még ráér.
 Most pedig menjenek százasért, ezresért,
 Te meg cigány húzd rá az új házaspárért!

Eladó az új menyecske!

Ezután elkezdett vele táncolni, utána pedig a vendégek is táncoltak vele egy-egy kört, miután odaadták az ajándékukat, vagy beletették a pénzt, amit a fiatal párnak szántak, abba a tányérba, amit a vőlegény tartott. Mikor a vőlegény látta, hogy párja az utolsó vendéggel táncol, földhöz vágta a tányért, amibe eddig a pénzt szedte, felkapta a menyasszonyt és kifutott vele. Ezután tánc következett, ami egész en reggelig tartott.

Reggel aztán felkerekedett a násznép és trombitaszóval végigjárta a falut, hogy aki korán hazament, azt megláncolják és visszavigyék. Miután visszaértek, folytatták a mulatozást.

Az eltávozó vendégek bugyrot, vagy más néven kóstolót szoktak kapni, melybe kuglófot, "likaskalácsot", egy kis húst és más ételeket tettek. Ez persze attól is függött, hogy milyen közeli rokon az illető, mert például a násznagy és a közeli rokonok egész tyúkot, majd később egész tortát is, a távolabbi rokonok pedig inkább csak szelethúsokat és pár szelet süteményt kaptak.

1. Egy val lakodalom képeiből

Egy lakodalmi kép 1946-ból

1. Egy mai lakodalom képeiből:

2. A menyasszony és a vőlegény a tanácsi...

3. ... és az egyházi esküvőn.

4. A násznép.

5. Ezalatt már javában készülnek az ételek/persze már itt is modernizáltak.

6. Manapság - jó idő esetén - sátorban tartják a lakodalmat, így jobban elférnek a vendégek. Így néz ki egy sátor kívülről...

7. ... és belülről.

8. Az ifju házaspár ünnepi asztala.